

R e s p u b l i c a

Giacomo L e o p a r d i /1798-1837/:

Ty pečuj, ať z nich není
miláčkem štěstí žádný
a též ať nerostou jak hříčky strachu
či nadějí! Tak budoucna soud chladný
vás nazve šťastnými až k zévidění.
Dnes zvyklí lži a tlachu,
zbaběle urážíme
živoucí ctnost a mrtvou hlučně ctíme.

Sacharov vyzývá Nixona a Brežněva.

Z článku v "Daily Telegrafu" vyjímáme: Sacharov vyzývá oba představitele aby věnovali pozornost otázkám lidskosti a základním právům člověka. Říká, že neběží o politické problémy jejichž řešení by velmi značně podpořilo mezinárodní důvěru a uvolnění napětí. Sacharov vyzývá Brežněva a Nixona, aby okamžitě zařídili propuštění asi 80 lidí, které uvádí jménem a kteří jsou v sovětských věznicích a trestaneckých táborech. Sacharov o nich říká, že jsou to vynikající a stateční lidé.

S o l ž e n i c y n h o v o ř í .

V listu "Daily Telegraf" je také článek jeho redaktora pro komunistické záležitosti Davida Floyda shrnující jednohodinový rozhovor se spisovatelem Solženicynem, který vysílala americká televize.

Solženicyn v rozhovoru vyjádřil přesvědčení, že se dívá kriticky na Nixonovu návštěvu v Sovětském svazu a jeho politiku zmírňování napětí. Solženicyn řekl americkým televizním divákům, že prezident Spojených států ještě nikdy neměl tak slabé postavení jako dnes. Právil: "Váš prezident není dost silný, aby trval na řádném plnění mezinárodních smluv".

Solženicyn hovořil o vydání své první knihy o vězeňském systému "Jeden den v životě Ivana Denisoviče" v r. 1962. Její vydání povolil Chruščov. Solženicyn řekl, že to pokládá za zázrak. Ale řekl, že Chruščov a jeho kolegové by vydání nikdy nepovolili, kdyby věděli jaké to bude mít následky. Vysvětlil, že bez "Ivana Denisoviče" by nikdy nebylo žádné "Souostroví Gulag". Solženicyn kritizoval západní zpravodaje za to, že postrádají statečnost a podnikavost, když jsou v komunistických zemích. Řekl, že by měli vzít s sebou něco ze své lásky k svobodě při cestě do Sovětského svazu, východní Evropy nebo Číny. Solženicyn dodal, že stačí, aby bulharský strážník řekl zahraničnímu zpravodaji, že nesmí vyfotografovat katedrálu v Sofii a zpravodaj klidně uschová fotograf.

Solženicyn také řekl, že je barbarství bránit lidem ve vystěhování. Právil, že když někdo necítí, že Sovětský svaz je jeho vlast měl by mít volnost se vystěhovat. Na otázku zda návrhy které učinil sovětským představitelům uveřejněné po jeho příletu na Západ znamenají, že se staví za autoritářský režim v Sovětském svazu? Solženicyn odpověděl, že všeobecně nedává přednost autoritářskému režimu před demokratickým, ale řekl, že ví, že dnešní sovětské vládcy by se nevzdali bez boje a revoluce v Sovětském svazu by byla daleko horší než revoluce v roce 1917.

Nepokoje v Č í n ě .

Redaktor listu "Times" Richard Harris k tomu napsal komentář z něhož vyjímáme: Číňané vždy zdůrazňovali, že politická kampaň kritizující Lin-fie a Konucia jsou pod kontrolou strany a že by si s ní cizinci neměli dělat starosti. Nestliže existovaly takové plakáty jež jsme znali za kulturní revoluce tak až osud byly vylepovány uvnitř budov, ve dvorech, v soukromí. To se nyní změnilo.

Už dva týdny jsou plakáty kritizující pekingský stranický výbor vylepovány na zdech ~~kritizujících~~ naproti úřadovně strany.

Mezi těmito plakáty se teď objevil jeden, který referuje o násilnostech v hlavním městě provincie Kiang-si Nančangu. Svědčí to o dvou věcech. Že dnešní kampaň již nelze držet pod pokličkou a za druhé byly to násilnosti stejného druhu jaké se sběhly při kulturní revoluci. Násilnosti za nichž jsou vystaveny útokům levicové revoluční živly. Tento vývoj byl potvrzen již dříve, když zahraniční novináři doprovázeli bývalého britského ministerského předsedu Heathe z návštěvy v provincii Kun-ming, nejzápadnější provincii Číny. Viděli tam veřejné plakáty útočící na vedení stranického provinčního výboru. Důkazy o tom, že tyto rysy nejsou soustředěny jen do těchto dvou provincií ale že jsou i v jiných hlavních městech provincií. Z toho lze vyvodit jediný závěr, že se otázkou čísla jedna v Číně teď stal mocenský zápas o moc. Tento zápas probíhá mezi nejvyšším vedením jakož i ve všech provinčních stranických výborech. To sice je rysem celé této kampaně během 6 měsíců, kdy se rozrodila ale až dosud se dalo říci, že strana má kampaň pod kontrolou. Ale je tomu tak i teď? A nebo mocenský zápas jde svou vlastní setrvačnou cestou, kterou nemůže zastavit ani předseda Mao-tse-tung a ani stárnoucí Čou-en-laj? Je kampaň neustále omílající staré věci pouze za zástěrku která kryje mocenský boj?

Není bez významu, že jedním heslem kampaně je, že je nutno přesvědčit lidi, kteří pochybují o nutnosti kulturní revoluce. Svědčí to o tom, že rozpory vyvolané kulturní revolucí nebyly nikdy řádně odstraněny a že ani IX. sjezd strany na němž se Lin-piao snažil získat moc ani X. sjezd strany, který měl Lin-piao pokus pohřbit, podřítit armádu stranické kontrole nic nevyřešil.

Ale přesto po uvážení všech těchto okolností jsem přesvědčen píše Richard Harris, že ve většině provincií budou u moci umírněné živly už proto, že po bouřlivých uplynulých 10 letech asi jen málo Číňanů touží po dalších revolučních výbuších.

Solženicyn v americké televizi.

Spisovatel Solženicyn poskytl americkému komentátoru Cronkheitovi hodinový rozhovor. Solženicyn v současné době pracuje na dějinách ruské revoluce jejichž první díl "Srpen 1914" již vyšel na Západě.

Solženicyn pak hovořil o tom jak se sovětská tajná policie pokoušela zabránit uveřejnění jeho knihy "Souostroví Gulag" o sovětských táborech nucených prací. Solženicyn uvádí, že KGB mu udělala neuvěřitelný návrh týkající se té knihy. Bylo mu řečeno, že když 20 let nevydá "Souostroví Gulag", že KGB zařídí, že jiná jeho kniha "Onkologické oddělení" bude vydána v Sovětském svazu. Řekl, že když ho KGB přišlo zatknout vydání knihy se nedalo zastavit. x

Na otázku zda se teď ve Švýcarsku obává o svou vlastní bezpečnost, odpověděl, že nikoliv. Solženicyn dále řekl, že je vděčen západnímu tisku za podporu jež má disidentské hnutí a že to má vliv na sovětské představitele. Dále řekl, že vytvořil fond pro pomoc rodinám vězňů z tantiem prodeje "Souostroví Gulag".

Sovětsko-čínský pohraniční spor.

Rozhovory o pohraničním sporu, které začaly před 5 lety nyní pokračují. Když byl loni v červenci hlavní sovětský vyjednatel a náměstek min.zahr. Leonid Iljičev povolán zpátky do Moskvy sovětská vláda prohlásila, že se nemá na jednání vracet pokud nebude naděje na pokrok. Proč se tedy vrací nyní 2 dny před Nixonovou návštěvou a v době, kdy jsou čínsko-sovětské vztahy dokonce horší než v červenci min.roku. A jak souvisí jeho návrat se sovětským vrtulníkem a jeho tříčlenou posádkou jichž se Číňané zmocnili v březnu. Číňané tvrdí, že vrtulník prováděl vyvědčácké práce a Rusové, že byl nucen přistát protože ve špatném počasí zabloudil. Podle jedné teorie se Iljičev vrací jedině ze sovětské iniciativy. Sovětský svaz se nadále snaží ukázat celému světu, že svou nynější politiku bez ohledu na chování Číny se snaží zaměřit na zlepšení styků. Iljičeva cesta tomuto sovětskému úsilí plně odpovídá. Ale někteří zdejší diplomatičtí pozorovatelé se domnívají, že by Rusové nepodnikli tuto novou iniciativu, kdyby Peking alespoň mírně nenaznačil, že by se snad mohlo pokrečit v otázce pohraničního sporu, ale daleko pravděpodobněji v případě vrtulníku. Pozorovatelé upozorňují, že Iljičev odletěl na poslední chvíli a že by to mohlo znamenat, že Číňané nějakým způsobem reagovali na sovětský protest o zadržení vrtulníku, který byl odevzdán před 5 dny čínskému charge affairs. Ovšem tento argument je slabý protože až dosud nic nenaznačuje že se Peking stává smířlivější vlastně je tomu naopak. Ze třetího zda to nemá být poučení USA, že Moskva a Peking ještě ano